

Město jako učebnice: Nejstarší domy v Liberci / aktivity pro MŠ

Ukaž tři věci kolem sebe, co jsou **VODOROVNÉ** / **SVISLÉ** / **ŠIKMÉ**.

Roubený dům ve Františkově

Zdi roubených domů tvoří trámy kladené vodorovně na sebe.

Vyzkoušej to!

Vytvoř si z modelíny několik válečků a poskládej je na sebe jako zeď domu.

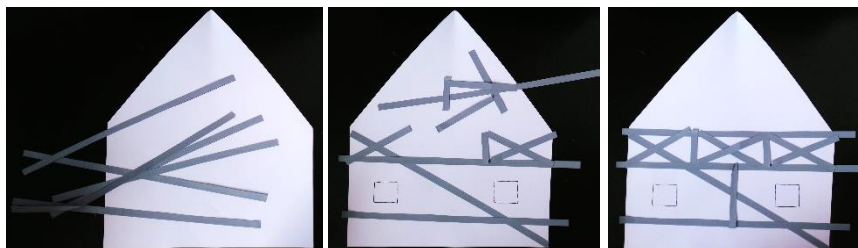
Hrázděné Valdštejnské domky

Hrázdění tvoří vvislé a vodorovné trámky podepřené šikmými vzpěrami.

Zkus to!

Vystříhej si několik dlouhých proužků papíru a poskládej z nich co nejzajímavější hrázděný vzor.

Navštiv s rodiči Valdštejnské domky. Rozhlédni se kolem. Vypadají ostatní domy stejně?

Jak se dnešní domy liší od těch starých? Co se ti líbí víc na těch starých, co na nových?

Zeptej se babičky s dědou, jak bydleli, když jim bylo tolik, co tobě. Je to dneska jiné?

Pro učitele MŠ

5.4 Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytvoření pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat

Dítě dokáže

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

5.5 Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Dítě dokáže

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Město jako učebnice: Nejstarší domy v Liberci | aktivity pro ZŠ I

Navštiv Valdštejnské domky. Odráží podobu původní zástavby Sokolovského náměstí.

Porovnej, jak to tam vypadá teď!

Sokolovské náměstí – původně Nové město – založil Valdštejn především pro tkalce. Textilní průmysl byl už tehdy nedílnou součástí Liberce a jeho význam pro rozvoj města neustále stoupal.

Zkus si něco utkat!

Nejprve napni osnovu – několik nití rovnoběžně shora dolů.

Potom si vezmi delší bavlnku a protahuj ji osnovou napříč tak, aby každou lichou nit osnovy překonala vrchem, zatímco pod každou sudou nití osnovy se musí protáhnout spodem.

Pro učitele ZŠ I

5.4.1 Člověk a jeho svět

Žák

- ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti osídlení a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- ČJS-3-3-02 pojmenuje některé kulturní či historické památky, významné události regionu
- ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Město jako učebnice: Nejstarší domy v Liberci | aktivity pro ZŠ II

Třicetiletá válka trvala od roku _ _ _ _ do roku 1648. (spočítej!)

Začalo to povstáním ..... šlechty proti panovníkovi z katolického rodu H _ _ _ _ _ . (doplň!)

Katoličtí / nekatoličtí (vyber!) páni prohráli a jako součást trestu jejich majetek propadl panovníkovi (konfiskace). To byl i osud Libereckého a Frýdlantského panství Redernů.

Zmiňovaná panství odkoupil A _ _ _ _ _ z Valdštejna (doplň!), slavný astrolog / generál / admirál (vyber!). Na jeho připomínku se dnes konají střídavě v Jičíně a Frýdlantě Valdštejnské slavnosti. Valdštejn založil v Liberci Nové město – dnes S _ _ _ _ _ (doplň!) náměstí, kde jsou po něm dodnes pojmenované domky. Ty sloužily především .....(doplň!), kteří vyráběli látku na uniformy Valdštejnových vojáků.

Poté, co Valdštejn upadl u císaře v nemilost, získal Liberecké a Frýdlantské panství Matyáš G _ _ _ _ _ z dalekého Tridentska v ..... (googli!).

Během třicetileté války ztratily země Koruny české markrabství Horní a Dolní Lužice: Liberecké a Frýdlantské panství se tak staly pohraničím, jak je vnímáme dnes. I proto zažili Liberečané některé válečné konflikty z první ruky, trápily je ovšem i nepřímé důsledky války jako ..... (doplň!). Po válce zbylo v Liberci pouze 1/3 obyvatel.

Vestfálský mír stanovil, že všichni musí vyznávat stejné náboženství jako panovník.

Někteří ..... (doplň!) se rozhodli odejít, jako třeba spisovatel a učitel J _ _ A _ _ K _ _ _ _ _ (doplň!). *

Ti, co odejít nemohli, museli..... (doplň!), což se týkalo i velké části obyvatel Liberce.

* Co o něm víš dalšího?

Kdo to byl? Kde všude žil? Co napsal?

Pro učitele ZŠ II

5.5.1 Dějepis

Žák

- D-9-5-01 vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve
- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- D-9-5-05 objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

5.1.1 Český jazyk a literatura

Žák

- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře